

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 364 /DPSG
DATA 15.02.2010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L 60 22.02.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru completarea art. 11 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*”, inițiată de 7 parlamentari – PD-L, UDMR, PNL, PSD (Bp. 541/2009).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare*, cu un nou articol, art. 11¹, cu dispoziții care să oblige Guvernul să întocmească un raport explicativ care să conțină atât punctul de vedere al susținătorilor, cât și al adversarilor problemei supuse referendumului.

Pentru întocmirea acestui raport este obligatorie solicitarea unui punct de vedere Parlamentului României, Avocatului Poporului, altor autorități ale administrației publice, precum și prezentarea punctelor de vedere emise de persoane fizice și juridice care doresc să își exprime poziția cu privire la problema supusă referendumului național.

Totodată, se impune Guvernului să expedieze acest raport tuturor cetățenilor cu drept de vot la referendum, încât aceștia să îl primească cu cel mult 15 zile înaintea datei stabilite pentru desfășurarea referendumului.

II. Observații

1. Din perspectiva oportunității soluției legislative, apreciem că este util și necesar un raport explicativ care să conțină atât punctele de vedere pro, cât și punctele de vedere contra problemei supuse referendumului, însă nu considerăm oportună întocmirea acestuia de către Guvern, cu solicitarea obligatorie a punctului de vedere al Parlamentului, al Avocatului Poporului, al altor autorități ale administrației publice, precum și al altor persoane fizice și juridice.

O altfel de dezbatere se poate organiza în spațiul public, dar nu este justificată oportunitatea legiferării obligației Guvernului de a întocmi acest raport explicativ, deoarece, potrivit art. 90 din Constituție, referendumul este o modalitate de consultare a poporului cu privire la diverse probleme ale țării.

Această cale de consultare a poporului își are originea în democrația directă, în cadrul căreia cetățenii aveau posibilitatea de a se exprima direct și de a contribui la luarea deciziilor majore ale statului. În dreptul roman, această procedură de consultare directă a întregului corp electoral legitima decizia adoptată în problema supusă consultării.

2. Completarea propusă de inițiatori vizează doar dispozițiile de lege care detaliază procedura referendumului consultativ, declanșat la inițiativa Președintelui României.

Dacă în cazul referendumului obligatoriu pentru adoptarea legii de modificare a Constituției un astfel de raport explicativ este justificat prin finalitatea urmărită (informarea cetățenilor cu drept de vot asupra modificărilor ce vor fi aduse Constituției), în cazul referendumului consultativ organizat de Președintele României, rezultatul acestuia nu obligă autoritățile la adoptarea unei decizii în concordanță cu voința poporului, informarea și preocuparea cetățenilor pentru problema supusă referendumului fiind benevolă.

3. Din perspectiva motivării corespunzătoare a soluției legislative propuse, apreciem că în *Expunerea de motive* nu se formulează argumente suficiente în raport de art. 138 alin. (5) din Constituția României, republicată, potrivit căruia „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

Astfel, expedierea de către Guvern a acestui raport explicativ către toți cetățenii cu drept de vot la referendum implică o cheltuială nejustificată și nemotivată în raport cu finalitatea acestui tip de referendum (consultarea poporului, iar nu validarea unei decizii deja adoptate).

În același sens, art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, prevede că „*În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau*

majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, trebuie să se prevadă și mijloacele necesare pentru acoperirea minusului de venituri sau creșterea cheltuielilor".

Totodată, potrivit art. 30 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, instrumentul de prezentare și motivare trebuie să cuprindă mențiuni privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

Prin urmare, modificarea legislativă propusă nu îndeplinește cerințele constituționale și legale privind motivarea și indicarea precisă a sursei financiare din care se vor asigura cheltuielile ocazionate de redactarea și expedierea acestui raport către toți cetățenii cu drept de vot.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului